

Bevezető

Az emberiség évezredek óta kutatja a teremtett világ titkait. S bár a tudomány számos – korábban hihetetlennek tartott – törvényszerűséget feltárt az idők során, még számosabb csodaszámba menő titok maradt. Ilyen csoda maga az *ember*. Már jóval több mint 6 milliárdnyian élünk itt a Földön, de nincs közöttünk két egyforma. Lényegileg különbözünk egymástól biológiai, mentális, pszichológiai jellemzőinkben, és legalább ekkora eltérések vannak életkörülményeink és lehetőségeink között.

Minden időben voltak és vannak szerencsés sorstársaink, akiknek mutatóik jók vagy kiemelkedők. És voltak és vannak közöttünk – mostanában egyre többen – olyanok, akiket kevésbé hordoz tenyerén az élet. Például mert betegek, sérültek, szegények, család nélküliek vagy a többségből kirekesztettek stb. Megengedve itt e Bevezetőben némi terminológiai pontatlanságot, őket nevezhetjük *hátrányos helyzetűeknek*, akiknek pedagógiai kérdéseivel a Mester és Tanítvány 14. száma foglalkozik.

E sokmilliárdnyi különbség ellenére a kereszténység kezdetétől tudottan mindannyian egyenlők vagyunk: Isten teremtényei, akiknek minden egyes haja szálát számon tartják. A nagy francia forradalom óta a földi élet értékeihez fűződő jogainkat illetően is egyenlők. Ám az egyenlőség paradicsomi állapota még igen messze van. Az ebből adódó feszültség viszont régóta arra sarkallja a jóakarató embereket, hogy tegyenek minél többet a hátrányok csökkentése érdekében.

Magyar vonatkozásban kiemelkedő reprezentánsa e gondolatnak és törekvésnek a keresztényszociális eszmerendszert megalapozó *Giesswein Sándor* tudós, győri kanonok, azt a szószékről és írásaiban hirdető *Prohászka Ottokár* székesfehérvári püspök és a Kereszténydemokrata Néppártot megalapító *Barankovics István*. Napjainkra senki által nem vitatott hivatalos rangra emelkedett a szociális gondolat. Az elesettek támogatása, az esélyegyenlőségre törekvés, a veszélyeztetett emberek segítése ma mindenki által vallott cél és törekvés. A szavak szintjén legalábbis. Ellenben ha a tettek mezejére tekintünk, kiáltó ellentmondásokat és hiányokat tapasztalhatunk. Ezeknek akár csak példaként történő említésétől itt most jobb tartózkodnunk. Inkább abba az irányba fordítsuk a figyelmünket, ahol valóban, érzékelhetően és eredményesen *cselekszenek* a hátrányok kiegyenlítése vagy csökkentése érdekében. Az óvodák, iskolák világára, ahol persze bőven akad még tennivaló. Ám pedagógiai kultúránk örvendetesen kezd felnőni a feladathoz. Erről ad körképet a Katolikus Pedagógiai Szervezési és Továbbképzési Intézet (KPSZTI) új rovata, amely a hátrányos helyzetű gyermekek nevelése terén végzett munkát veszi lajstromba 14 katolikus óvoda és iskola beszámolóján keresztül, vagy a PPKE BTK és a piliscsabai Tanoda együttműködését leíró dolgo-

zat (*Polákovits Nándor*). A lapszám fő fejezetében szereplő többi írás pedig a címadó téma elméleti hátterét és gyakorlati vonatkozásait világítja meg – a *Mester és Tanítványban* immár megszokott szerkezetben és sokféleségben.

Szeretettel ajánljuk olvasónk figyelmébe a *Hátrányban* című, 14. számunkat. És ugyancsak szeretettel köszöntjük kedves Kollégáinkat a Pedagógusnap alkalmából. Virágcsokor gyanánt régi kívánságunkat tolmácsoljuk: legyenek végre a társadalom kiemelten megbecsült tagjai a tanító- és tanáreberek, számolja fel végre a politika az ő hátrányos helyzetüket!

Budapest, 2007. május

Hoffmann Rózsa
főszerkesztő

Szájjal festette: Fazekasné Erdélyi Ilona

